

Sygn. akt I NSW 3559/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego K. S.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 29 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 15 lipca 2020 r. K. S. (dalej: Skarżący) działając na podstawie art. 82 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb) w związku z art. 248 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 z późn. zm.; dalej: k.k) „jako Mąż Zaufania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w Z.” wniósł protest przeciwko wyborowi A. D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 12 lipca 2020 r.

W uzasadnieniu wniesionego protestu Skarżący podniósł, że po zamknięciu lokalu wyborczego po godzinie 21:00 nastąpiło ujawnienie dwóch pozaewidencyjnych kart do głosowania. Szeroko argumentując wskazany wyżej

zarzut K. S. podniósł, że okoliczność ta miała wpływ na wynik wyborów. Na tej podstawie Skarżący wniósł o stwierdzenie nieważności wyborów.

Państwowa Komisja Wyborcza i Prokurator Generalny nie wnieśli odpowiedzi na wniesiony protest wyborczy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zasady wnoszenia protestów określone zostały w przepisach ogólnych art. 82 i 83 k.wyb. oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP – w przepisach szczególnych art. 321-324 k.wyb i art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 979, dalej: „u.wyb 2020”), do których odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 4 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, a zgodnie z art. 82 § 5 k.wyb. prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu.

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. pierwsze k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Rozpatrywany w niniejszej sprawie protest wyborczy należało pozostawić bez dalszego biegu, ponieważ nie spełnia wymogów formalnych wynikających z art. 321 § 3 w zw. z art. 82 § 4 i § 5 k.wyb.

Wnoszący protest w *petitum* wskazał, iż wnosi go „jako Mąż Zaufania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w Z.”, taki dopisek zamieścił też pod swoim podpisem. Wnoszący protest nie wskazał czy jego nazwisko jest umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania.

Jak wynika z art. 82 § 4 i § 4 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, przewodniczący właściwej komisji wyborczej i pełnomocnik wyborczy. Inne podmioty nie są uprawnione do wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 listopada 2011 r., III SW 119/11; z 11 lipca 2019 r., I NSW 24/19; 20 listopada 2019 r., I NSW 221/20; z 28 listopada 2019 r., I NSW 129/19). Także z art. 103c. k.wyb. oraz odpowiednio stosowanego art. 103b k.wyb., które regulują status prawny obserwatora społecznego nie wynika uprawnienie do wnoszenia protestów wyborczych przez obserwatorów społecznych.

Jak wskazuje się w literaturze, jeżeli protest wnosi wyborca, to jego obowiązkiem jest wskazanie, w jakim obwodzie głosowania został umieszczony w spisie wyborców. Nie jest konieczne okazywanie stosownego zaświadczenia (zob. B. Deuter, J. Zbieranek, objaśnienia do art. 82, [w:], Kodeks wyborczy. Komentarz, K.W. Czaplicki Kazimierz i inni, Warszawa 2018, Lexonline pkt 8). Zasada ta potwierdzona została także przez Sąd Najwyższy, który wskazywał, że jeżeli wnoszący protest nie wskazuje, iż jego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, uzasadnia to pozostawienie protestu bez dalszego biegu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z: 10 lipca 2019 r., I NSW 34/19, z 26 listopada 2019 r. I NSW 169/19).

W przedmiotowej sprawie wnoszący protest nie tylko nie wskazał, że jego nazwisko jest umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, ale jednoznacznie wyraziła swoją wolę wniesienia protestu jako „jako obserwator społeczny”.

Z powyższych względów, działając na podstawie art. 322 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.